

«مقررات راجع به داوری در بخش تعاون»

۱- بند ۱۴ و تبصره ۶ ماده ۵۷ قانون اصلاح موادی از قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی

ایران ۱۳۹۳/۰۲/۱۷

ماده ۹- ماده (۵۷) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف و شش تبصره به آن الحاق می شود:

ماده ۵۷- به منظور تأمین مقاصد زیر اتاق‌های تعاون شهرستان، استان و ایران تشکیل می گردد:

....

۱۴- داوری در امور حرفه‌ای بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی با یکدیگر و یا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی و نیز

بین هر شخص حقوقی بخش تعاونی با اعضایش از طریق مرکز داوری اتاق

تبصره ۱- مفاد بندهای (۶) و (۱۰) نافی حضور تعاونی‌های روستایی و کشاورزی، تولیدی روستایی، سهامی زراعی و

اتحادیه‌های آنها در مجامع، شوراها و سازمان‌های داخلی و بین‌المللی مرتبط و همچنین حل اختلاف و داوری فی‌مابین آنها

مطابق مقررات موجود نیست.

...

تبصره ۶- نحوه تشکیل و فعالیت مرکز داوری اتاق تعاون براساس آیین‌نامه‌ای است که به تصویب مجمع عمومی اتاق

تعاون ایران می رسد. ارجاع به داوری اتاق تعاون باید در اساسنامه همه اشخاص حقوقی تعاونی درج شود.

۲- اصلاح آیین نامه نحوه تشکیل و فعالیت مرکز داوری اتاق تعاون ایران ۱۴۰۰/۰۹/۲۴

مقدمه

به استناد بند ۱۴ ماده ۵۷ قانون و تبصره ۶ این ماده اصلاح موادی از قانون بخش تعاون جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۳/۰۲/۱۷ مجلس شورای اسلامی و همچنین بخشنامه شماره ۹۰۰۰/۱۳۰۳۹/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۰ رئیس محترم قوه قضاییه، به منظور حل و فصل اختلافات حقوقی و داوری در امور حرفه‌ای بین اشخاص حقوقی و حقیقی بخش تعاونی با یکدیگر و یا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی و نیز بین هر شخص حقوقی بخش تعاونی با اعضایش از طریق مرکز داوری اتاق تعاون ایران با رعایت موازین قانونی در قالب مؤسسه انتفاعی در تهران تأسیس می‌گردد و در سایر نقاط کشور شعب لازم را دایر خواهد نمود.

بر اساس قسمت آخر تبصره ۶ ماده ۵۷ ارجاع امر داوری به مرکز داوری اتاق تعاون باید در اساسنامه همه تشکلات بخش تعاون قید شود. نحوه فعالیت مرکز داوری اتاق تعاون ایران بر اساس این آیین نامه که به تصویب مجمع رسیده می‌باشد.

بخش یکم: کلیات

فصل یکم: اصطلاحات و عبارات

ماده ۱

اصطلاحات و عبارات مندرج آیین نامه در معانی مشروحه ذیل به کار می‌روند:

بند ۱/۱- آیین نامه داوری: عبارت از مجموعه مقرراتی است که داوری در کلیه اختلافات تجاری و غیر تجاری داخلی و بین المللی که به مرکز داوری اتاق تعاون ارجاع می‌گردد مطابق آن انجام خواهد شد.

بند ۲/۱- اتاق تعاون: اتاق تعاون ایران، اتاق تعاون استان، اتاق تعاون شهرستان.

بند ۳/۱- اتحادیه تعاونی: منظور اتحادیه شرکت‌های تعاونی شهرستانی، اتحادیه تعاونی‌های استانی، اتحادیه سراسری (مرکزی یا کشوری) است که با عضویت شرکت‌های تعاونی با فعالیت مشابه تشکیل می‌گردد.

بند ۴/۱- تعاونی: منظور تشکل تعاونی که نحوه تشکیل و فعالیت آن تابع قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۷۰، ۱۳۵۰ و اصلاحیه‌های آن در سنوات ۱۳۷۷ و ۱۳۹۳ و اصلاحات بعدی می‌باشد.

در مواردی که تعاونی عضو هیچ اتحادیه‌ای نیست و نیز در مواردی که تعاونی عضو بیش از یک اتحادیه است، اتحادیه تعاونی مربوط اتحادیه‌ای است که موضوع فعالیت آن با موضوع فعالیت تعاونی بیشترین تشابه را داشته باشد و در موارد اختلاف تشخیص با اتاق تعاون است.

بند ۵/۱- خواهان/خواهان‌ها: شخص حقیقی یا حقوقی که به منزله (شاکی) به مرکز داوری اتاق تعاون مراجعه و درخواست داوری نماید.

بند ۶/۱- خواننده /خوانندگان: شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی طرف شکایت است که به منزله خواننده فراخوانده شود.

بند ۷/۱- سهامدار غیر عضو: شخص حقیقی یا حقوقی غیر عضو که دارای امتیاز یا سهام در تعاونی است.

بند ۸/۱- شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی غیر عضو تعاونی: کلیه افراد حقیقی یا حقوقی غیر عضو تعاونی که به نحوی از انحا بطور مستقیم یا مع الواسطه طرف قرارداد یا طرف معامله با تعاونی شناخته می شوند. به هر حال در داورى مرکز داورى اتاق تعاون باید حداقل یک طرف اختلاف، شخص حقوقی بخش تعاون باشد.

بند ۹/۱- داور یا هیئت داورى: فرد یا افرادی هستند که مرکز داورى اتاق تعاون ایران برای انجام داورى موضوع این مقررات، از بین افراد متعهد، باتجربه و دارای دانش حقوقی یا تجاری یا آشنا به موضوعات تعاونی و فنی مربوط به موضوع اختلاف برای مدت معینی انتخاب می نماید. داور در این مقررات اعم از داور منفرد یا هیئت داورى است.

بند ۱۰/۱- داورى: به معنای رسیدگی و حل فصل اختلافات و صدور رأی داورى در امور حرفه‌ای بین اشخاص (بند ۱۴ ماده ۵۷) حقوقی بخش تعاونی با یکدیگر (تعاونی با تعاونی، تعاونی با اتحادیه، اتحادیه با اتحادیه، اتاق یا بالعکس) و یا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی (غیر تعاونی) و نیز بین هر شخص حقوقی بخش تعاونی با اعضایش (عضو با تعاونی، تعاونی عضو با اتحادیه مربوطه) و همچنین بین اشخاص حقیقی عضو تعاونی با یکدیگر در موضوع تعاونی.

تبصره ۵: اقامه دعوا در یکی از مراکز داورى اتاق تعاون مانع رسیدگی در دیگر مراکز داورى می شود.

بند ۱۱/۱- داورى تجاری داخلی: عبارت است از رسیدگی به اختلافات و دعاوی راجع به روابط و معاملات تجاری بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی با سایر اشخاص حقوقی یا حقیقی که در زمان انعقاد توافقنامه داورى یا قرارداد بر اساس اساسنامه بموجب قوانین ایران، تبعه ایران باشند.

بند ۱۲/۱- داورى تجاری بین المللی: عبارت است از حل اختلافات و دعاوی راجع به روابط و معاملات تجاری بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی کشور با اشخاص حقوقی یا حقیقی است که در زمان انعقاد موافقتنامه داورى، طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران تبعه ایران نباشند.

بند ۱۳/۱- عضو تعاونی: حسب مورد کلیه اعضای حقیقی یا حقوقی شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی که دارای سهام و یا دارای امتیاز از تعاونی است می باشند.

بند ۱۴/۱- عضو اتاق تعاون: کلیه اشخاص حقوقی تعاونی اعم از شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی.

بند ۱۵/۱- قانون بخش تعاونی: قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۵۰، ۱۳۷۰ و اصلاحیه‌های آن در سال‌های ۱۳۷۷ و ۱۳۹۳ و اصلاحات بعدی.

بند ۱۶/۱- مرکز داورى: در بخش تعاونی به موجب بند (۱۴) ماده ۵۷ اصلاحی مصوب ۱۳۹۳/۰۲/۱۷ مجلس شورای اسلامی و تبصره (۶) ماده (۵۷) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران و اساسنامه شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی و اتاق‌های تعاون عبارتند از:

ردیف الف- مرکز داوری اتاق تعاون ایران و سایر مراکز داوری اتاق‌ها برای رسیدگی به اختلافات بین اعضای شرکت تعاونی با شرکت تعاونی یا بین سهامداران غیرعضو شرکت تعاونی با شرکت تعاونی مربوط و یا بین شرکت تعاونی و اتحادیه تعاونی و یا بین شرکت تعاونی و سایر شرکت‌های تعاونی یا بین شرکت تعاونی و اتحادیه تعاونی که موضوع فعالیت آنها اعم از مشابه یا غیرمشابه باشد و یا بین تشکیلات بخش تعاونی با اشخاص حقیقی و حقوقی غیرتعاونی یا اعضای تعاونی با یکدیگر در موضوع تعاونی یا یک طرف اختلاف شخصیت حقوقی یا حقیقی بخش تعاونی باشد. صرفاً از طریق مراکز داوری اتاق تعاون و توسط داوران دارای گواهی‌نامه رسمی معتبر صادره از مرکز داوری اتاق تعاون ایران صورت می‌گیرد.

ردیف ب- رسیدگی و حل اختلاف بین هر شخص حقیقی و حقوقی غیرتعاونی که با شرکت تعاونی و یا اتحادیه اختلاف دارند از طریق مرکز داوری اتاق تعاون انجام می‌شود و طرفین اختلاف باید به مرکز داوری اتاق تعاون مراجعه نمایند.

تبصره ۱: مرکز داوری اتاق تعاون ایران می‌تواند به استناد بند ۹ ماده ۴۳ قانون بخش تعاون و با اختیارات مندرج در بند ۱۴ ماده ۵۷ با تعیین داور یا داوران واجد صلاحیت به اتحادیه‌های سراسری فعال در مدت معینی با تنظیم تفاهم‌نامه تفویض اختیار نماید.

تبصره ۲: رسیدگی در کلیه مراکز داوری استان‌ها و شهرستان‌ها نافی صلاحیت داوری مرکز داوری اتاق تعاون ایران نیست.

تبصره ۳: مراکز داوری استان‌های جدید التأسيس و شهرستان‌ها می‌بایست نسبت به اخذ مجوز از مرکز داوری اتاق تعاون ایران اقدام نمایند و مرکز داوری اتاق تعاون ایران پس از درخواست اتاق‌های تعاون شهرستان و استان حداکثر ظرف ۳۰ روز کاری نسبت به بررسی و اعطای مجوز اقدام خواهد نمود و همچنین مرکز داوری اتاق تعاون ایران به منظور سهولت می‌تواند قبل از انجام تشریفات قانونی ارائه مجوز، به اتاق‌های تعاون استانی و شهرستانی اعطای نمایندگی موقت ۶ ماهه نماید که در حکم مجوز می‌باشد.

تبصره ۴: ساختار تشکیلاتی و سازمانی مرکز داوری اتاق‌های تعاون استان و شهرستان باید به تایید مرکز داوری اتاق تعاون ایران برسد.

تبصره ۵: مقر مرکز داوری اتاق تعاون ایران در محل اتاق تعاون ایران بوده و یا به تشخیص هیئت‌رئیس اتاق تعاون ایران می‌تواند به صورت جدا از محل اتاق تعاون باشد.

تبصره ۶: در صورت موافقت مرکز داوری اتاق تعاون ایران، مراکز داوری در استان‌ها می‌توانند دارای شعبه شهرستانی باشند.

ماده ۲- محل یا مقر داوری

بند ۱/۲- در داورهای داخلی، محل انجام داورى در مراکز داورى اتاق تعاون مربوطه خواهد بود.

بند ۲/۲- در داورى‌هاى بين‌المللى، انتخاب محل داورى با طرفين است و در صورت عدم توافق، مركز داورى اتاق تعاون باتوجه به اوضاع و احوال پرونده و سهولت دسترسی طرفين، محل را تعيين مى‌کند.

بند ۳/۲- در داورى‌هاى بين‌المللى با وجود تعيين محل داورى، داور يا هيئت داوران مى‌توانند براى مشورت، استماع مطالب طرفين يا شهود يا کارشناسان، يا بازرسى محل، يا کالا يا اسناد و مدارک، در هر محلى که مقتضى بدانند تشكيل جلسه دهد، به هر حال، رأى داورى در محل داورى صادر خواهد شد.

تبصره: هزینه اياب و ذهاب داور يا هيئت داورى به عهده متقاضى مى‌باشد.

ماده ۳- زبان داوری

بند ۱/۳- در داورى‌هاى داخلى زبان داورى، فارسى است و در صورتى که اسناد و مدارک مورد استناد به زبان ديگرى باشد، طرفى که چنين مداركى را ارائه و به آنها استناد مى‌کند، مکلف است ترجمه مصدق فارسى را تهيه و تسليم کند.

بند ۲/۳- در داورى‌هاى بين‌المللى، انتخاب زبان داورى با طرفين است و در صورتى که در اين خصوص توافق حاصل نشود، مركز داورى با توجه به قرارداد و اوضاع و احوال پرونده زبان داورى را تعيين مى‌کند. در هر حال هزینه مترجم به عهده طرفين مى‌باشد.

ماده ۴- موافقت‌نامه داوری

بند ۱/۴- موافقت‌نامه داورى توافقى است که به موجب آن طرفين، حل و فصل تمام يا بعضى از اختلافات خود را که در مورد يک يا چند رابطه حقوقى معين اعم از قراردادى يا غيرقراردادى به وجود آمده يا ممکن است در آينده حادث شود به مركز داورى اتاق تعاون محول مى‌نمايند. موافقت‌نامه داورى ممکن است به صورت شرط داورى در ضمن قرارداد و يا به صورت قرارداد جداگانه باشد. به هر حال به موجب تبصره ۶ ماده ۵۷ قانون بخش تعاون اصلاحى سال ۹۳ و ماده ۷۶ قانون بخش تعاون الزام اشخاص تعاونى به ارجاع اختلافات و دعاوى به داورى اتاق تعاون نيازى به وجود موافقت‌نامه داورى ندارد و يک الزام قانونى است.

بند ۲/۴- کليه تشکلهای تعاونى و اعضاى آن براساس قوانين بخش تعاون و همچنين طرف‌هاى دعوى و اختلاف آنها به واسطه الزامات مقرر در قانون تعاون، داورى موضوع اين مقررات را پذيرفته‌اند و کليه مفاد قانون بخش تعاون و مندرجات اساسنامه مورد عمل آنها در اين زمينه به منزله موافقت‌نامه داورى محسوب مى‌شود. موافقت‌نامه داورى در ساير موارد مى‌تواند طى هر گونه سندى که به امضای طرفين رسیده است يا از طريق مبادله نامه يا نظاير آن منعقد شده باشد.

بند ۳/۴- ارجاع به سندى در قرارداد کتبی که متضمن شرط داورى باشد نیز به منزله موافقت‌نامه داورى است.

تبصره ۱- رسیدگی به دعاوی کیفری اختلافات با ماهیت یا وصف جزایی از شمول این مقررات خارج بوده و تشخیص این امر با داور یا مرکز داوری است.

تبصره ۲- در صورتی که خواهان دادخواست خود را به یکی از مراکز داوری تقدیم نماید، حق مراجعه به مرکز داوری دیگر از وی سلب می شود.

تبصره ۳- رسیدگی به اختلافات در صلاحیت اتحادیه‌ها و اتاق‌های تعاون خواه طرف‌های دعوا، عضو آن اتاق تعاون یا

اتحادیه تعاونی باشند یا نباشند تابع نظر مرکز داوری اتاق تعاون ایران می‌باشند.

تبصره ۴- مرکز داوری، وظیفه هماهنگی، سازماندهی، نظارت و مدیریت جریان داوری، مکاتبه اداری، انتخاب داور و ابلاغ اوراق و آرای صادره را برابر آیین‌نامه مرکز داوری به عهده دارد. در هر حال حق مداخله در رسیدگی ماهوی داوری را ندارد.

تبصره ۵- داوری اعضای هیئت‌مدیره و مدیران عامل تعاونی، اتحادیه و اعضای هیئت‌رئیس، رؤسای اتاق تعاون و مراکز داوری و دبیران اتاق‌های تعاون استان و شهرستان، مشروط به داشتن گواهی‌نامه داوری معتبر از مرکز داوری اتاق تعاون ایران بلامانع است.

فصل دوم: اهداف تشکیل و فعالیت مرکز داوری

ماده ۵

اهداف تشکیل و فعالیت مرکز داوری عبارتند از:

بند ۱/۵- ترویج داوری و حل و فصل اختلافات ترجیحاً با رویکرد صلح و سازش
بند ۲/۵- کاهش مراجعات اشخاص به محاکم قضایی، توسعه مشارکت‌های مردمی، رفع اختلافات محلی، حل و فصل اموری که ماهیت کیفری و جزایی ندارد، یا اموری که ماهیت قضایی آن از پیچیدگی حرفه‌ای در حوزه تعاونی‌ها برخوردار باشد.

بند ۳/۵- رسیدگی کارشناسانه و بهره‌مندی از تجربه و تخصص صاحب‌نظران مرتبط با موضوعات مطروحه به منظور رفع اختلاف یا اختلافات حادث‌شده به نحو مطلوب، موثر و ضابطه‌مند

بند ۴/۵- داوری در امور حرفه‌ای برای حل اختلافات و صلح و سازش بین اعضای حقیقی یا حقوقی تعاونی‌ها و اتاق‌های تعاون یا با اشخاص حقیقی یا حقوقی غیر تعاونی

بند ۵/۵- در صورت عدم صلح و سازش صدور رأی و تعیین و تکلیف اختلاف.

فصل سوم: قلمرو و محدوده داوری

ماده ۶

داوری میان طرف‌های دعوا در محدوده قانون تعاون، موضوع فعالیت تعاونی و مفاد اساسنامه یا در روابط متقابل تجاری و صنفی آنها، حل و فصل اختلافات حرفه‌ای یا تجاری بین اشخاص حقوقی و حقیقی بخش تعاونی با یکدیگر و یا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و اتباع خارجی داخل یا خارج از کشور نیز بین هر شخص حقوقی بخش تعاونی با اعضا و سهامداران، اعضا و سهامداران تعاونی با یکدیگر مشمول قواعد و مقررات مندرج در این آیین‌نامه خواهد بود.

ماده ۷

کلیه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوی دارند می‌توانند به عنوان طرفین اختلاف که به موجب قانون بخش تعاون، اساسنامه مورد عمل و بخشنامه‌های قوه قضاییه و آرای قطعی محاکم و مراجع دادگستری موظف به ارجاع اختلافات به داوری شده اند باید براساس مقررات حاضر، اختلافات خود را اعم از آن که در مراجع قضایی طرح شده یا نشده باشد و (در صورت طرح با استرداد دادخواست خود در هر مرحله از رسیدگی باشد) به مرکز داوری اتاق تعاون ارجاع دهند.

تبصره ۱- الزام یا تراضی بر ارجاع اختلاف به مرکز داوری، به منزله التزام و قبول این آیین‌نامه و سایر آیین‌نامه‌های داخلی مرکز داوری در مورد نحوه ارائه خدمات می‌باشد.

تبصره ۲- ارجاع امر به مرکز داوری اتاق تعاون، الزام قانونی بوده و موارد عدم تطبیق اساسنامه (موضوع مواد ۶۹ و ۷۶) قانون بخش تعاون اصلاحی سال ۱۳۹۳ سلب صلاحیت از مراکز داوری اتاق تعاون را نخواهد نمود.

ماده ۸

در صورتی که هر یک از طرفین پس از علم به عدم رعایت مقررات این آیین داوری و یا شرایط قابل عدول موافقت‌نامه داوری، سکوت اختیار کرده و داوری را ادامه دهد و تا قبل از پایان جلسه اول یا یک ماه از شروع داوری ایراد خود را مطرح نکند، چنین تلقی خواهد شد که از حق ایراد خود صرف نظر کرده است.

تبصره ۵- مقررات ناظر بر داوری، بر مبنای قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱ (در باب هفتم داوری) و قانون داوری تجاری بین‌المللی مصوب ۱۳۷۶/۰۶/۲۶، قانون بخش تعاون مصوب سال ۱۳۵۰ و اصلاحات بعدی آن و قوانین جاری و با رعایت آیین‌نامه مرکز داوری اتاق تعاون خواهد بود.

ماده ۹

مقر مرکز داوری اتاق تعاون ایران شهر تهران است که نقش راهبری و سیاست‌گذاری کلی مراکز داوری استان‌ها، شهرستان ها و اتحادیه‌ها را خواهد داشت و مراکز داوری ملزم به تبعیت از سیاست‌های مرکز داوری اتاق تعاون ایران می‌باشند. مدت فعالیت مرکز داوری تابع مدت فعالیت اتاق تعاون ایران می‌باشد.

تبصره ۱- مرکز داوری اتاق تعاون ایران بنا به ضرورت و با تأیید رئیس مرکز می‌تواند شعبی اختصاصی و حرفه‌ای داوری را برای انجام امور داوری دایر نماید.

تبصره ۲- مرکز داوری می‌تواند بنا به تصویب هیئت‌مدیره مرکز داوری اتاق تعاون ایران شعبه یا شعب در خارج از کشور دایر نماید.

ماده ۱۰

در صورت اقتضا مرکز داوری اتاق تعاون ایران با تصویب هیئت‌مدیره مرکز داوری اتاق تعاون ایران می‌تواند حساب مستقل مالی داشته باشد.

تبصره ۱- صدور احکام داوران پیشنهادی مراکز داوری استان‌ها، شهرستان‌ها و پس از احراز صلاحیت علمی و عملی آنان برای مدت معین صرفاً از وظایف و اختیارات مرکز داوری اتاق تعاون ایران می‌باشد.

تبصره ۲- جذب و گزینش داوران به موجب آیین‌نامه‌ای است که به تصویب هیئت‌مدیره مرکز داوری خواهد رسید.

تبصره ۳- نظارت بر عملکرد مراکز داوری به عهده مرکز داوری اتاق تعاون ایران است و بر اساس دستورالعمل مرکز می‌باشد و مراکز داوری موظف هستند هر شش ماه یک بار عملکرد خود را به مرکز داوری اتاق تعاون ایران ارسال نمایند.

فصل چهارم: ارکان مرکز داوری

ماده ۱۱

مرکز داوری اتاق تعاون ایران دارای ارکان زیر می‌باشد:

بند ۱/۱۱- هیئت‌مدیره

بند ۲/۱۱- دبیر

بند ۳/۱۱- داوران

بند ۴/۱۱- دیوان مرکز داوری

فصل پنجم: هیئت‌مدیره مرکز

ماده ۱۲

هیئت‌مدیره مرکز داوری اتاق تعاون ایران مرکب از ۵ عضو بوده که از میان حقوقدانان و یا کارشناسان آشنا به امور تعاون و یا مدیران اتاق‌های تعاون توسط هیئت‌رئیس اتاق تعاون ایران برای یک دوره سه ساله منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد اعضای هیئت‌مدیره بلامانع است.

تبصره ۱- هیئت‌مدیره در اولین جلسه نسبت به انتخاب یک نفر نایب رئیس، یک نفر منشی از بین خود با رأی اکثریت اعضا اقدام می‌نماید. ریاست هیئت‌مدیره مرکز با رئیس اتاق تعاون ایران خواهد بود.

تبصره ۲- به منظور ترویج شیوه داوری و نیز هماهنگی و تبادل نظر مستمر با قوه قضائیه، هیئت مدیره می تواند از رئیس قوه قضائیه درخواست کند یک نفر نماینده در مرکز داوری تعیین و معرفی کند. نماینده قوه قضائیه بدون حق رأی در جلسات هیئت مدیره شرکت خواهد نمود.

ماده ۱۳

جلسات هیئت مدیره مرکز باید حداقل سه ماه یک بار تشکیل شود.

تبصره - هیئت مدیره مرکز عنداللزوم می تواند با درخواست دبیر مرکز و یا رئیس هیئت مدیره مرکز جلسات دیگری نیز داشته باشد.

ماده ۱۴

جلسات تصمیم گیری هیئت مدیره مرکز، با حضور اکثریت اعضا رسمیت می یابد. تصمیمات با اکثریت اعضای حاضر معتبر خواهد بود.

تبصره ۱- سایر مراکز داوری استان ها فاقد هیئت مدیره بوده و رئیس اتاق هر استان رئیس مرکز داوری آن اتاق بوده و هیئت مدیره صرفاً برای مرکز داوری اتاق تعاون ایران می باشد در صورت تفویض امر داوری با انعقاد تفاهم نامه به اتحادیه سراسری توسط مرکز داوری اتاق تعاون ایران، مدیرعامل اتحادیه، به شرط داشتن شرایط که توسط مرکز داوری احراز می گردد رئیس مرکز داوری آن اتحادیه خواهد بود.

تبصره ۲- مدت تفاهم نامه اتحادیه با مرکز داوری یک ساله بوده که قابل تمدید می باشد.

ماده ۱۵

وظایف و اختیارات هیئت مدیره مرکز داوری:

هیئت مدیره مرکز داوری جز درباره موضوعاتی که به موجب مفاد این آیین نامه اخذ تصمیم درباره آنها در صلاحیت هیئت رئیسه اتاق تعاون ایران است، دارای کلیه اختیارات لازم برای تصمیم گیری در امور مرکز داوری به شرح زیر است:

بند ۱/۱۵- تصویب آیین نامه های داخلی مرکز

بند ۲/۱۵- تعیین و انتخاب دبیر مرکز داوری به پیشنهاد رئیس مرکز

بند ۳/۱۵- تعیین صاحبان امضای مجاز مرکز (امضای ثابت دبیر مرکز و رئیس هیئت مدیره مرکز و در غیاب رئیس

هیئت مدیره مرکز، نایب رئیس برای اسناد و قراردادهای تعهدآور)

بند ۴/۱۵- ارائه پیشنهادهای لازم جهت اصلاح آیین نامه نحوه تشکیل و فعالیت مرکز داوری اتاق تعاون ایران و تصویب

آیین نامه هزینه های داوری و نیز آیین نامه های امور مالی

بند ۵/۱۵- تصویب بودجه سالانه مرکز به پیشنهاد دبیر مرکز داوری

بند ۶/۱۵- موافقت و صدور مجوز تأسیس مراکز داوری استان‌ها و شهرستان‌ها

بند ۷/۱۵- انتخاب فردی واجد شرایط و آشنا به امور حقوقی به عنوان دبیر مرکز از بین اعضای هیئت‌مدیره و یا خارج از آنها و همچنین عزل یا قبول استعفای وی.

بند ۸/۱۵- اعلام فهرست داوران و کارشناسان معتمد مراکز که مراحل جذب و گزینش و انتخاب آنان توسط مرکز داوری انجام شده است.

بند ۹/۱۵- نظارت بر عملکرد و فعالیت‌های دبیر مرکز و مراکز داوری اتاق تعاون در استان‌ها و شهرستان‌ها.

بند ۱۰/۱۵- تعیین حق جلسه اعضای هیئت‌مدیره و داوران و کارشناسان معتمد مرکز و حقوق و مزایای دبیر مرکز و سایر کارکنان مرکز با رعایت قوانین مربوط با توجه به آیین‌نامه‌های داخلی مرکز صورت می‌پذیرد.

بند ۱۱/۱۵- انتخاب یا عزل داوران مراکز استانی و شهرستانی با پیشنهاد مشترک دبیر مرکز و رئیس هیئت‌مدیره خواهد بود.

بند ۱۲/۱۵- پیشنهاد حق‌الزحمه داوران و بودجه معاضدت حقوقی و ارائه آن به اتاق تعاون ایران.

بند ۱۳/۱۵- اتخاذ تصمیم درباره هر امری که برای حسن اداره امور مرکز داوری و انجام وظایف قانونی در چهارچوب این آیین‌نامه لازم باشد.

بند ۱۴/۱۵- سایر مواردی که طبق آیین‌نامه داوری مرکز داوری یا آیین‌نامه‌های داخلی مرکز داوری، بر عهده هیئت‌مدیره قرار گرفته، انجام هر اقدام دیگری که با رعایت قوانین و مقررات مربوطه برای حمایت از حقوق طرفین به ویژه تضمین استقلال و بی طرفی کامل داوران همچنین بهبود و تقویت حل و فصل اختلافات تعاونی از طریق داوری لازم است.

تبصره ۱- هیئت‌مدیره مرکز می‌تواند بخشی از اختیارات خود را به یک یا چند نفر از اعضای هیئت‌مدیره و یا به دبیر نیز تفویض نماید.

تبصره ۲- دبیر مرکز داوری وظیفه دبیر هیئت‌مدیره را نیز بر عهده دارد در صورتی که دبیر مرکز عضو هیئت‌مدیره نباشد بدون حق رأی در جلسات شرکت می‌کند.

ماده ۱۶

مرکز داوری می‌تواند با هدف رسیدگی آسان و روان و ترویج داوری با تشکیل شعب لازم حل و فصل اختلافات موضوع این آیین‌نامه را از طریق داوری و عنداللزوم ارایه نظریه مشورتی براساس قوانین و مقررات مربوط عهده‌دار خواهد بود.

ماده ۱۷

دبیر مرکز داوری می‌تواند انجام برخی وظایف و اختیارات اداری خود را به یک یا چند نفر از کارکنان مرکز تفویض کند.

ماده ۱۸

داوران منتخب مراکز داوری می‌بایست از میان متخصصان و یا کارشناسان حقوقی و آشنا به امور تعاون یا کارشناسانی که دارای تجربه کافی در امر تعاون بوده و تسلط لازم مناسب نسبت به قوانین و مقررات عمومی کشور داشته باشند با اولویت قضات بازنشسته دادگستری و وکلای دادگستری انتخاب شوند.

- تبصره ۱-** داوران پیش از انتصاب باید اظهارنامه‌ای را که حاکی از تعهد به استفاده از تمام توان و صلاحیت فردی، رعایت بی طرفی و استقلال کامل همچنین احترام به مقررات و ضوابط مندرج این اساسنامه است، امضا نماید.
- تبصره ۲-** داوران مرکز داوری ملزم به حفظ اطلاعات و اسرار خواهند بود که به تناسب وظایف داوری از آن مطلع می‌شوند و باید از افشای هرگونه اطلاعات راجع به دعوی اقامه‌شده نزد این مرکز به اشخاص ثالث خودداری کنند.
- تبصره ۳-** داوران موظفند علاوه بر این آیین‌نامه سایر قوانین جاری را رعایت نمایند.

فصل ششم: دبیر مرکز داوری

ماده ۱۹

دبیر مرکز داوری اتاق ایران از میان کارشناسان با تجربه و آشنا به مسایل حقوقی داخلی و بین‌المللی و آشنا به قوانین حاکم بر بخش تعاون برای مدت سه سال توسط هیئت‌مدیره مرکز داوری انتخاب خواهد شد. دبیر براساس مصوبات هیئت‌مدیره، مقررات، آیین‌نامه نحوه تشکیل و فعالیت مرکز داوری اتاق ایران انجام وظیفه خواهد نمود.

تبصره ۵- انتخاب مجدد دبیر بلامانع است و تا انتخاب دبیر جدید، دبیر مرکز به کار خود ادامه خواهد داد.

ماده ۲۰

مرکز داوری دارای دبیرخانه‌ای است که زیر نظر دبیر مرکز انجام وظیفه می‌کند و [می‌تواند] به تعداد کافی کارشناس و مشاور و مدیر و کارکنان اداری بکارگیری نماید.

ماده ۲۱

دبیر مرکز می‌تواند یک نفر مدیر دفتر اجرایی و یک نفر مدیر دفتر حقوقی از میان کارشناسان ایرانی با تجربه و آشنا به مسایل بازرگانی داخلی و بین‌المللی بکارگیری نموده تا زیر نظر او انجام وظیفه نمایند و می‌تواند بخشی از اختیارات خود را بر حسب مورد به آنها تفویض کند.

ماده ۲۲

دبیر مرکز نماینده قانونی مرکز داوری می‌باشد و اداره کلیه امور مرکز داوری و نظارت بر حسن جریان داوری‌ها در چهارچوب این آیین‌نامه و دستورالعمل نظارت و قانون و مقررات به عهده وی می‌باشد.

ماده ۲۳

دبیرخانه موظف است کلیه تسهیلات و خدمات اداری و دفتری لازم را برای انجام صحیح داوری مطابق این آیین نامه اصلاحیه های بعدی نحوه تشکیل و فعالیت مرکز داوری اتاق ایران، در اختیار داوران، کارشناسان، اصحاب دعوی، وکلا قرار دهد. دریافت و مبادله و ابلاغ دادخواست داوری، دفاعیه و تبادل لوایح و نیز ابلاغ رأی داوری و کلیه مکاتبات داوران با اصحاب دعوی و کارشناسان که در جریان رسیدگی داوری انجام می شود، با امضای دبیر بر عهده دبیرخانه می باشد.

تبصره ۵- وظایف دبیر در مراکز داوری به عهده رئیس اتاق در استان - شهرستان می باشد.

ماده ۲۴

علاوه بر اختیارات و وظایفی که در آیین نامه مرکز داوری و دیگر قوانین و آیین نامه های داخلی مرکز برای دبیر مرکز پیش بینی شده است، اختیارات و وظایف و صلاحیت های دبیر مرکز از جمله مشتمل بر امور زیر می باشد:

- بند ۱/۲۴- سرپرستی و نظارت بر دبیرخانه مرکز داوری.
- بند ۲/۲۴- نظارت بر حسن جریان رسیدگی در دعاوی و سایر مواردی که به مرکز داوری ارجاع می شود.
- بند ۳/۲۴- تعیین و انتخاب داور یا داوران و کارشناسان معتمد مرکز.
- بند ۴/۲۴- دریافت بموقع هزینه داوری و حق الزحمه داوران و کارشناسان از خواهان پرونده.
- بند ۵/۲۴- نظارت بر ابلاغ مکاتبات و اوراق و مدارک و لوایح طرفین یا رأی داوری و نیز فراهم کردن تسهیلات لازم برای داوران و کارشناسان و اصحاب دعوی.
- بند ۶/۲۴- فراهم کردن محل و سایر تسهیلات دفتری برای تشکیل جلسات استماع و رسیدگی داوران و کارشناسان.
- بند ۷/۲۴- امضای مکاتبات اداری و احکام داوران.
- بند ۸/۲۴- تأمین موجبات گسترش خدمات مرکز داوری و ارتقای جایگاه آن از طریق ارتباط مستقیم با اتاق های تعاون استان ها و شهرستان های سراسر کشور، تشکل های بخش تعاونی و برگزاری سمینار و کارگاه های آموزشی و انتشار جزوات و مجلات و کتب تخصصی و کاربردی و نیز تماس و همکاری و مشارکت با دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی داخلی و خارجی و انجمن ها و مؤسسات داوری داخلی و خارجی طبق مصوبات هیئت مدیره.
- بند ۹/۲۴- تهیه و پیشنهاد بودجه سالانه مرکز به هیئت مدیره.
- بند ۱۰/۲۴- مساعدت در حل و فصل اختلافات از طرقی غیر از داوری، از قبیل ایجاد صلح و سازش و کارشناسی
- بند ۱۱/۲۴- تمدید مهلت داوری
- بند ۱۲/۲۴- تعیین نحوه نگهداری مدارک، مراسلات یا مکاتبات طرفین یا داوران در پرونده ها، مطابق ضوابطی که هیئت مدیره تدوین خواهد کرد، مگر اینکه یکی از طرف ها یا داور به صورت کتبی استرداد آنها را درخواست نماید.
- بند ۱۳/۲۴- هماهنگی و همکاری های لازم با قوه قضاییه جهت معرفی بهتر نهاد داوری و حسن انجام داوری ها

بند ۱۴/۲۴- اجرای تصمیمات هیئت مدیره

بند ۱۵/۲۴- انجام کلیه امور دیگری که به موجب قانون یا آیین نامه نحوه تشکیل و فعالیت مرکز داوری اتاق ایران به عهده وی می باشد، یا هیئت مدیره وفق مقررات به مدیر مرکز ارجاع می کند.

بند ۱۶/ ۲۴- صدور گواهینامه داوران واجد شرایط

تبصره ۵- گواهینامه داوران می بایست با امضای مشترک دبیر و رئیس هیئت مدیره مرکز و ممهور به مهر مرکز داوری حداکثر یک ساله صادر که تمدید آن بلامانع است.

ماده ۲۵

درآمد مرکز داوری از محل های زیر تأمین می شود:

بند ۱/۲۵- هزینه داوری که بر اساس تعرفه مصوب هیئت مدیره ابلاغ می گردد.

بند ۲/۲۵- کمک های اتاق تعاون ایران و همچنین کمک های سایر مراکز داوری اتاق های تعاون از محل درآمد داوری آنها و سایر اعانات

بند ۳/۲۵- عواید حاصل از خدمات مشاوره ای و تهیه و تدوین نشریات و برگزاری دوره های آموزشی و برگزاری همایش ها و پروژه های تحقیقاتی و سایر خدمات مرکز داوری و درآمد مترتب بر تمدید گواهینامه داوران

تبصره ۱- مرکز داوری می تواند در چهارچوب ارائه خدمات به درخواست اشخاص حقیقی یا حقوقی داخلی و یا خارجی درباره نحوه حل و فصل اختلاف از طریق داوری، گنجاندن شرط داوری (قرارنامه داوری، انجام داوری و اجرای حکم داوری) و امثال آنها نظر حقوقی و مشورتی ارائه کند و پروژه های تحقیقاتی انجام دهد یا در آنها مشارکت نماید.

تبصره ۲- مرکز داوری می تواند در چهارچوب ارائه خدمات، قراردادهایی را که متضمن شرط داوری مرکز است، ثبت نماید و حق الزحمه دریافت کند.

تبصره ۳- در کلیه مواردی که اتاق تعاون به عنوان حکم یا کارشناس یا به طور کلی به عنوان مرجع حل اختلافات و دعاوی انتخاب می شود، همچنین در مواردی که اتاق تعاون به عنوان مقام ناصب تعیین می شود، انجام این وظایف و مأموریت ها با مرکز داوری خواهد بود.

در صورتی که مفاد آیین نامه در مورد مسائل و اختلافات ارجاع شده به مرکز داوری تعاون، مبهم، ناقص یا متناقض باشد یا حکمی در مورد آنها نداشته باشد، داوران، کارشناسان معتمد باید طبق اصول کلی که آیین نامه مبتنی بر آن است و در هر حال مغایر قوانین آمره و نظم عمومی کشور نخواهد بود مبادرت به رسیدگی و صدور رأی نمایند. در صورت فقدان این اصول، داوران باید مطابق قوانین و مقررات مربوط به داوری و سازش در جمهوری اسلامی ایران رسیدگی و اتخاذ تصمیم نمایند.

بخش دوم: کلیات آئین داوری مرکز داوری اتاق تعاون ایران

فصل یکم: جریان داوری

مبحث یکم- تقدیم درخواست داوری و شرایط آن

ماده ۲۶

رسیدگی در مرکز داوری مستلزم تقدیم درخواست به دبیرخانه مرکز داوری می‌باشد. مسئول دبیرخانه مرکز باید پس از وصول درخواست، فوراً آن را ثبت و رسیدی مشتمل بر نام خواهان، خوانده، تاریخ تسلیم (روز و ماه و سال) با ذکر شماره ثبت به درخواست کننده تقدیم نماید و در برگ درخواست، تاریخ تسلیم را قید نماید.

تبصره ۱- اعلام قبولی داور ابتدای شروع رسیدگی محسوب می‌شود.

تبصره ۲- ثبت درخواست رسیدگی در سامانه داوری و دریافت پیامک ثبت به منزله تسلیم دادخواست می‌باشد.

مبحث دوم- شرایط درخواست

ماده ۲۷

درخواست داوری باید به زبان فارسی در روی برگه‌های چاپی مخصوص مرکز داوری نوشته شده، متضمن و مشتمل بر نکات زیر باشد:

بند ۱/۲۷- نام و نام خانوادگی، نام پدر، سن، شغل خواهان، اقامتگاه، تلفن ثابت و همراه، نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت خواهان (در صورتی که درخواست توسط وکیل تنظیم می‌شود مشخصات وکیل یا نماینده نیز باید درج شود).

بند ۲/۲۷- نام و نام خانوادگی، اقامتگاه و عنوان خوانده

بند ۳/۲۷- تعیین [خواسته] و ارزش آن بر اساس ارزش روز محاسبه می‌گردد مگر اینکه خواسته غیرمالی باشد.

بند ۴/۲۷- آنچه که خواهان از مرکز داوری درخواست دارد و توضیح درباره ماهیت معامله یا قرارداد یا وقایعی که موجب بروز اختلاف شده و بیان منشاء ادعا و دلایل آن به انضمام اسناد و مدارک و اطلاع مطلعین و غیره که اسامی و مشخصات و محل اقامت آنان را به طور صحیح معین کند.

بند ۵/۲۷- قبول پذیرش داور یا داورانی که مرکز از بین فهرست اسامی داوران تخصصی برای آن پرونده تعیین خواهد

نمود.

بند ۶/۲۷- امضای خواهان (در صورت عجز از امضاء، اثرانگشت)

تبصره ۱- اقامتگاه باید با تمام مشخصات از قبیل شهر و روستا و دهستان و خیابان به نحوی نوشته شود که ابلاغ به

سهولت ممکن باشد. مسئولیت ارائه اقامتگاه قانونی خوانده و خواهان به عهده خواهان می‌باشد.

تبصره ۲- چنانچه خواهان یا خوانده شخص حقوقی باشد، در دادخواست نام و اقامتگاه شخص حقوقی درج خواهد شد.

تبصره ۳- در صورتی که هریک از اصحاب دعوا، عنوان ولی یا قیم یا متولی یا وصی یا وکیل یا مدیریت شرکت و امثال آن را داشته باشد در درخواست باید تصریح و مدارک آن ضمیمه گردد.

مبحث سوم- پیوستهای درخواست

ماده ۲۸

خواهان دآوری مکلف است رونوشت یا تصویر مصدق اسناد مثبته را پیوست درخواست خود کرده واصل آنها را در صورت درخواست داور یا مرکز دآوری ارائه نماید.

تبصره ۱- در صورتی که درخواست دآوری به وکالت به نمایندگی تقدیم شود، درج مشخصات وکیل یا نماینده با نماینده با ارائه اسناد مثبته به همراه حدود اختیارات الزامی خواهد بود.

تبصره ۲- تسلیم یا ثبت درخواست دآوری ناقصدر دبیرخانه مرکز دآوری یا دبیرخانه دفاتر دآوری، مادام که تکمیل نشده، تکلیفی برای مرجع دآوری ایجاد نمی نماید.

تبصره ۳- درخواست و کلیه برگهای پیوست آن باید در دو نسخه و در صورت تعدد خوانده به تعداد آنها بعلاوه یک نسخه تقدیم دبیرخانه مرکز شود.

مبحث چهارم- تبادل لوایح پاسخ خوانده یا خواندگان،دعوای متقابل

ماده ۲۹

پس از دریافت درخواست دآوری، دبیرخانه مرکز دآوری یک نسخه از درخواست و اسناد و مدارک ضمیمه آن را جهت پاسخ گویی به خوانده یا خواندگان ابلاغ می کند. خوانده یا خواندگان باید ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ درخواست دآوری، پاسخ خود را که مشتمل بر اطلاعات ذیل باشد، به دبیرخانه مرکز دآوری تسلیم نماید:

بند ۱/۲۹- مشخصات کامل همراه نشانی پستی و حسب مورد هرگونه اسناد مثبت سمت، در صورتی که دفاع به وکالت به عمل آید.

بند ۲/۲۹- پاسخ به ادعاها، خواسته، بیان ایرادات و مدافعات و ارائه هرگونه دلیل و اسناد و مدارک

بند ۳/۲۹- دبیرخانه مرکز دآوری پس از تبادل اولیه به شرح فوق و تکمیل پرونده و تعیین داور یا داوران و همچنین سرداور طبق این آیین نامه و اعلام قبولی داور یا هیئت داوران، دبیرخانه مرکز دآوری پرونده را به داور یا داوران تسلیم می کند و دآوری از تاریخ ابلاغ موضوع به طرفین و داور یا داوران، شروع می شود و مدت زمان دآوری از زمان قبول دآوری آغاز و محاسبه می گردد.

بند ۴/۲۹- در صورتی که داوری بین‌المللی باشد، اظهارنظر در خصوص محل داوری، زبان داوری و نیز قواعد حقوقی قابل اعمال، توسط مرکز داوری مشخص می‌شود، مگر اینکه طرفین دعوا به روش دیگر توافق کرده باشند.

بند ۵/۲۹- دبیرخانه مرکز داوری، نسخه‌ای از پاسخ خوانده یا خواندگان به درخواست داوری را به خواهان ابلاغ می‌کند.

ماده ۳۰

در صورتی که خوانده دعوی متقابلی داشته باشد باید ضمن پاسخ به درخواست داوری تا پایان اولین جلسه رسیدگی داوری، به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم و ثبت کند، دعوی متقابل باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

بند ۱/۳۰- بیان ادعا یا دعوی متقابل، منشا و دلایل آن

بند ۲/۳۰- ذکر خواسته دعوی متقابل و بهای آن، مگر آنکه خواسته غیرمالی باشد.

بند ۳/۳۰- مرکز داوری، دعوی متقابل را به خواهان ابلاغ می‌کند و خواهان باید ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ آن، لایحه جوابیه خود را به مرکز داوری تسلیم نماید.

مبحث پنجم - ابلاغ اوراق و اخطاریه‌ها و مواعد

ماده ۳۱

طرفین باید کلیه لوایح و مراسلات خود با یکدیگر و با داور یا داوران را همراه با مدارک پیوست، به تعداد طرف‌های دعوی و داور یا داوران، به اضافه یک نسخه برای مرکز داوری، به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم نمایند.

تبصره ۱- کلیه اوراق و مکاتبات، دستورات و درخواست‌ها، تصمیمات و قرارها و اخطارها که داور یا داوران در جریان رسیدگی صادر یا اتخاذ می‌کند، و نیز رأی داوری، از طریق دبیرخانه مرکز داوری به طرفین یا مخاطب مربوط، از طریق پست سفارشی ابلاغ خواهد شد (مرکز داوری می‌تواند جهت بهره‌مندی از مزایای ابلاغ از طریق سامانه‌های الکترونیکی یا محاکم دادگستری، شرایط مناسبی را فراهم آورد).

تبصره ۲- در داوری‌هایی که به مرکز داوری ارجاع می‌شود، امر ابلاغ اوراق و نیز رأی داوری توسط دبیرخانه مرکز داوری انجام می‌شود، مگر اینکه طرفین طریق دیگری برای ابلاغ تعیین و توافق کرده باشند.

تبصره ۳- ابلاغ کلیه اوراق و مکاتبات به نشانی‌های اعلام‌شده طرفین در موافقت‌نامه داوری یا هر نشانی دیگری که طرفین متعاقباً اعلام کرده باشند، به عمل خواهد آمد. در صورتی که هیچ یک از نشانی‌های فوق در دسترس نباشد یا امکان ابلاغ در آن نشانی وجود نداشته باشد، ارسال اوراق به آخرین محل سکونت یا اقامتگاه قانونی یا محل تجارت یا محل طرف داوری، یا هر محل دیگری که در پرونده مطروحه سابقه ابلاغ داشته باشد، ابلاغ‌شده محسوب می‌شود.

تبصره ۴- امر ابلاغ می‌تواند حضوری یا از طریق تحویل در قبال رسید، پست سفارشی، دورنگار، تلفکس، تلگرام، سامانه الکترونیکی، پست الکترونیکی یا ارسال اظهارنامه که متضمن ثبت و ضبط سابقه ارسال و وصول به گیرنده باشد، انجام گیرد.

ماده ۳۲

ابلاغ اوراق در محل داوری به صورت حضوری نیز معتبر است، و در موارد زیر اوراق مربوط، ابلاغ شده محسوب می‌شود:

بند ۱/۳۲- وصول آن به مخاطب به نظر داور یا مرکز داوری محرز باشد.

بند ۲/۳۲- مخاطب بر طبق ابلاغیه مربوط اقدامی کرده باشد.

بند ۳/۳۲- مخاطب نفیاً یا اثباتاً پاسخ داده باشد.

بند ۴/۳۲- ابلاغ به محلی باشد که سابقه ابلاغ داشته باشد.

بند ۵/۳۲- ابلاغ در جلسه داوری واقع شود.

ماده ۳۳

تاریخ ابلاغ همان تاریخی است که مخاطب یا وکیل او برگ مربوط را دریافت کرده یا تاریخی است که اوراق مربوط مطابق آیین دادرسی مدنی ابلاغ شده یا عرفاً اوراق دریافت شده محسوب شود و سابقه آن در دبیرخانه مرکز داوری ثبت شده باشد.

ماده ۳۴

مهلت‌های مقرر در آیین‌نامه داوری بدون احتساب روز ابلاغ محاسبه می‌شود. چنانچه روز آخر موعد در محل ابلاغ تعطیل رسمی یا روز غیرکاری باشد نخستین روز کاری بعدی آخرین روز مهلت محسوب خواهد گردید. تعطیلات رسمی و روزهای غیرکاری داخل در مواعد و جزء مهلت محسوب خواهد شد. به مهلت‌های مقرر در این آیین‌نامه نسبت به اشخاصی که مقیم خارج از کشور می‌باشند یک ماه اضافه می‌گردد.

ماده ۳۵

در مواردی که طرفین مدت معینی را برای رسیدگی تعیین نکنند مدت زمان داوری سه ماه و ابتدای آن از روزی است که موضوع برای انجام داوری به داور یا داوران ابلاغ می‌شود این مدت با توافق طرفین قابل تمدید است.

تبصره - در صورتی که اوضاع و احوال اقتضا کند، داور یا داوران می‌توانند با اخذ رضایت از طرفین مهلت‌ها و مواعد پیش‌بینی شده در این آیین‌نامه را تمدید کند.

ماده ۳۶

مراکز داوری می‌تواند به جهت سهولت در ارائه خدمات داوری کلیه مراحل جریان داوری را از طریق سامانه الکترونیکی ارائه نمایند.

فصل دوم: ترکیب داوری

مبحث یکم- تعیین داور یا هیئت داوران

ماده ۳۷

در صورتی که طرفین نسبت به تعداد داوران و یا اشخاص داور توافق و تراضی نکنند. مرکز داوری با توجه به اهمیت موضوع مطروحه نسبت به تعیین هیئت سه نفره داوری اقدام می‌نماید.

تبصره ۱- در صورتی که طرفین به داور مرضی‌الطرفین واحد از میان داوران رسمی مرکز داوری تراضی نمایند مرکز داوری مکلف به رعایت تراضی و توافق آنها می‌باشد.

تبصره ۲- در صورت تراضی به یک داور توافق نمایند لکن در تعیین داور مذکور به توافق نرسند مرکز داوری رأساً داور آنها را از بین داوران رسمی مرکز داوری انتخاب و اعلام می‌نماید. بدیهی است طرفین در مدت پنج روز می‌توانند نسبت به صلاحیت داور منتخب (جرح داور) اقدام و در غیر این صورت تعیین داور قطعی می‌شود.

ماده ۳۸

در صورتی که طرفین هیئت سه نفره داوری را انتخاب نمایند به ترتیب زیر عمل خواهد شد.

بند ۱/۳۸- هریک از طرفین مکلف است داور اختصاصی خود را ظرف مدتی که مرجع داوری تعیین می‌کند از میان داوران مرکز انتخاب و معرفی کنند و سپس مرکز داوری، داور سوم (سرداور) را تعیین و معرفی می‌نماید بدون آنکه نیازی به اخذ توافق و تراضی طرفین دعوی باشد.

بند ۲/۳۸- در صورتی که طرفین ظرف مهلت مقرر، داوران اختصاصی خود را انتخاب و معرفی نکنند، مرکز داوری حسب مورد، داور طرف ممتنع را انتخاب و معرفی می‌نماید تا اگر هریک از طرفین اعتراض یا جهات رد نسبت به داور اختصاصی طرف دیگر دارند، ظرف مهلت پنج روز به مرکز اعلام کنند.

بند ۳/۳۸- پس از تعیین داوران، سرداور از طریق مرکز داوری انتخاب می‌شود، این تصمیم مرکز نیازی به توافق و تراضی طرفین نداشته و قابل اعتراض نمی‌باشد.

بند ۴/۳۸- رسیدگی به اعتراض یا جهات رد نسبت به داور یا سرداور که در این مرحله مطرح شود، با مرکز داوری است و تصمیم مرکز در این خصوص قطعی است و در صورتی که اعتراض یا جرح و جهات رد موجه باشد و مورد قبول قرار گیرد، مرکز داوری فرد دیگری را انتخاب می‌کند.

بند ۵/۳۸- داور یا داوران منتخب بایستی موافقت خود را نسبت به هر پرونده داوری قبل از ارجاع پرونده اعلام کنند.

فصل سوم : شرایط داور یا داوران، جرح و تشریفات آن

مبحث یکم - شرایط داور

ماده ۳۹

داور باید در تاریخ تعیین و انتخاب به این سمت و شروع به کار و نیز در طول جریان رسیدگی داوری تا زمان صدور رأی، علاوه بر داشتن اوصاف قانونی و شرایط مقرر در آیین نامه داوری، بی طرف و مستقل باشد و ذی نفع در موضوع پرونده نباشد.

ماده ۴۰

داور باید هم زمان با قبول سمت، اعلامیه ای مکتوب مبنی بر تأیید بی طرفی و استقلال خود امضاء و به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم کند و مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوالی را که ممکن است استقلال او را نزد طرفین با تردید مواجه سازد، در اعلامیه مذکور ذکر نماید.

تبصره ۵ - پس از شروع داوری نیز داور مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوال را که احیاناً در جریان داوری حادث شود و موجب تردید در بی طرفی و استقلال او گردد، فوراً و به صورت کتبی به دبیرخانه مرکز و به طرفین اعلام نماید.

مبحث دوم- موارد جرح داور

ماده ۴۱

صلاحیت داور در صورتی قابل جرح است که اوضاع و احوال موجود باعث تردید موجهی نسبت به بی طرفی و استقلال او شود.

ماده ۴۲

به موجب ماده ۴۶۶ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی اشخاص زیر را هرچند با تراضی نمی توان به عنوان داور انتخاب نمود و از موجبات رد و جرح داور است:

بند ۱/۴۲- اشخاصی که فاقد اهلیت قانونی هستند.

بند ۲/۴۲- اشخاصی که به موجب حکم قطعی دادگاه و یا در اثر آن از داوری محروم شده اند.

ماده ۴۳

به استناد ماده ۴۶۹ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی اشخاص زیر را نمی‌توان به عنوان داور معرفی و منصوب کرد مگر با تراضی طرفین:

بند ۱/۴۳- کسانی که سن آنان کمتر از بیست و پنج سال تمام باشد.

بند ۲/۴۳- کسانی که در دعوی ذی‌نفع باشند.

بند ۳/۴۳- کسانی که با یکی از اصحاب دعوا قرابت سببی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم داشته باشند.

بند ۴/۴۳- کسانی که قیم یا کفیل یا وکیل یا مباشر امور یکی از اصحاب دعوا می‌باشند یا یکی از اصحاب دعوا مباشر امور آنان باشد.

بند ۵/۴۳- کسانی که خود یا همسرشان وارث یکی از اصحاب دعوا باشند.

بند ۶/۴۳- کسانی که با یکی از اصحاب دعوا یا با اشخاصی که قرابت نسبی یا سببی تا درجه دوم از طبقه سوم با یکی از اصحاب دعوا دارند، در گذشته یا حال دادرسی کیفری داشته باشند.

بند ۷/۴۳- کسانی که خود یا همسرانشان و یا یکی از اقربای سببی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم او با یکی از اصحاب دعوا یا زوجه و یا یکی از اقربای نسبی یا سببی تا درجه دوم از طبقه سوم او دادرسی مدنی دارند.

بند ۸/۴۳- کارمندان دولت در حوزه مأموریت آنان

تبصره ۱- در کلیه بندهای هشتگانه ماده ۴۳ می‌بایست صلاحیت علمی و عملی داوران به تأیید مرکز داوری اتاق تعاون برسد و در صورت موافقت، برای داور یا داوران، گواهینامه داوری صادر خواهد شد.

تبصره ۲- پس از تعیین داور، طرفین در صورت حدوث موجبات جرح می‌توانند تا قبل از صدور رأی داوری اعتراض خود را با ذکر دلایل و مستندات مربوط به مرکز داوری اعلام نمایند. مرکز داوری موظف است از دریافت تقاضای جرح داور، در اسرع وقت به اعتراض وی رسیدگی و نظر قطعی خود را که برای طرفین لازم‌الاجرا است، اعلام نمایند. داور باید تا اعلام نظر مرکز داوری، رسیدگی به اختلاف موضوع داوری را متوقف نماید و مدت زمان توقف داوری از مدت زمان تعیین شده داوری محاسبه و کسر خواهد شد یا به عبارتی زمان توقف جزء مدت زمان داوری نخواهد بود.

تبصره ۳- پس از تعیین داور یا داوران، طرفین حق عزل آنان را ندارند.

ماده ۴۴

کلیه قضات (باستثنای قضات بازنشسته)، مسئول دبیرخانه و متصدیان امور دفتری شاغل در مرکز داوری نمی‌توانند داوری نمایند هرچند با تراضی طرفین باشد.

مبحث سوم- تشریفات جرح، قصور یا عدم امکان انجام وظیفه داور

ماده ۴۵

طرفی که قصد جرح داور را دارد، باید ظرف مدت ده روز از تاریخ اعلام قبولی داور مربوط، یا در صورتی که جهات رد و جرح داور بعداً در جریان داوری حادث شود، ظرف ده روز از تاریخ اطلاع از هرگونه اوضاع و احوال مذکور در مواد ۴۱ و ۴۲ و ۴۴ این آیین نامه، دلایل جرح را همراه با ادله و مدارک مثبت، طی لایحه هم‌زمان کتباً به دبیرخانه مرکز داوری و داور مربوطه، سایر داوران (در صورتی که هیئت داوران تشکیل شده باشد) و طرف‌های دیگر داوری اعلام کند.

ماده ۴۶

داور مکلف است ظرف ۵ روز از تاریخ دریافت جرح، در مورد آن اعلام نظر کند و کتباً به طرفین و به مرکز داوری اطلاع دهد. در صورتی که داور مربوط جرح را نپذیرد، طرفی که داور را جرح کرده می‌تواند ظرف ده روز از ابلاغ تصمیم مذکور، به مرکز داوری مراجعه و درخواست رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند.

ماده ۴۷

مرکز داوری قبل از تصمیم‌گیری راجع به جرح، مراتب را از طریق دبیرخانه مرکز به داور یا داوران مورد جرح، طرف مقابل و نیز سایر اعضای هیئت داوری اطلاع می‌دهد و مهلت مناسب و معقولی جهت اظهارنظر آنها تعیین می‌کند. اظهارنظر کتبی هریک از طرفین و داور یا داوران در خصوص جرح به طرفین و سایر داوران ابلاغ می‌شود.

ماده ۴۸

در صورتی که داور از دادن رأی امتناع ورزد و یا در جلسه داوری دو بار متوالی حضور پیدا نکند یا در انجام وظیفه قصور کند و همچنین در صورتی که داور به عللی از قبیل مسافرت، غیبت طولانی، عدم دسترسی، اشتغال یا بیماری و امثال آن، قادر به انجام وظیفه نباشد، مرکز داوری یا هریک از طرفین می‌تواند مراتب را همراه با ادله و مدارک مثبت هم‌زمان به دبیرخانه مرکز داوری، داور مربوط، سایر داوران (در صورتی که هیئت داوری تشکیل شده باشد) و طرف‌های دیگر دعوی اعلام و درخواست جایگزین او را بنمایند همچنین مراکز داوری می‌توانند در این خصوص راساً اقدام نمایند.

تبصره- در صورتی که بین طرفین در خصوص موارد فوق اختلاف باشد، مرکز داوری نسبت به موضوع رسیدگی و اتخاذ تصمیم می‌کند.

ماده ۴۹

تصمیم مرکز در مورد جرح یا جایگزین کردن داور قطعی است و مرکز داوری مکلف نیست دلایل خود را اعلام کند.

ماده ۵۰

اعلام جرح، قصور یا عدم امکان انجام وظیفه داور مادام که تعیین تکلیف نشده، مانع از ادامه رسیدگی داور نیست.

مبحث چهارم- تعیین داور یا داوران جانشین

ماده ۵۱

موافقت مرکز داور در صورت فوت یا حجر یا استعفا، حکم داور یا داوران از سوی مرکز داور به دلیل قصور یا ناتوانی در انجام وظایف داور و یا ثبوت جهات رد داور، به جهات دلایل دیگری، لغو گردد و نیز در صورت حجر یا فوت یا استعفاء داور یا داوران، مرکز داور موظف است حداکثر ظرف یک هفته نسبت به تعیین داور یا داوران جایگزین اقدام نماید.

تبصره- داور یا داوران جانشین مکلفند با توجه به لوایح طرفین و رسیدگی‌های انجام‌شده تا زمان انتخاب داور یا داوران جدید از سوی طرفین و در صورت امتناع تعیین آنان از سوی مرکز داور یا به ترتیب آیین‌نامه، رسیدگی را ادامه دهد، مگر اینکه با ذکر ادله موجه، تمدید تمام یا بخشی از رسیدگی‌ها و تصمیمات داور یا داوران قبلی را ضروری بدانند.

فصل چهارم: صلاحیت داور

مبحث یکم - اتخاذ تصمیم در مورد صلاحیت

ماده ۵۲

داور می‌تواند در مورد حدود صلاحیت خود و همچنین درباره وجود و یا اعتبار موافقت‌نامه داور، نفیاً و یا اثباتاً اتخاذ تصمیم نماید. ارجاع اختلافات و دعاوی به مرکز داور، به منزله پذیرش اختیار داور خواهد بود.

تبصره- شرط داور که به صورت جزئی از یک قرارداد باشد، به عنوان موافقت‌نامه مستقل تلقی می‌شود و تصمیم داور در خصوص باطل و ملغی‌الآثر بودن اصل قرارداد، تأثیری در شرط داور ندارد و فی نفسه به منزله بطلان یا عدم اعتبار شرط داور مندرج در قرارداد نخواهد بود.

ماده ۵۳

ایراد به صلاحیت داور باید تا پایان رسیدگی و قبل از صدور رأی اعلام گردد. صرف تعیین داور و یا مشارکت در تعیین هیئت داوران توسط هریک از طرفین مانع از حق ایراد او به صلاحیت داور نخواهد بود.

ماده ۵۴

در صورت که ایراد به صلاحیت داور و یا ایراد به اعتبار موافقت‌نامه داوری، «داور» باید به عنوان یک امر مقدماتی و قبل از ورود به ماهیت دعوی، نسبت به آن اتخاذ تصمیم کند.

ماده ۵۵

در صورتی که رأی داور بر رد ایراد و قبول صلاحیت خود باشد، اعتراض به رأی مذکور مانع ادامه رسیدگی و صدور رأی نخواهد بود.

ماده ۵۶

اتخاذ تصمیم در مورد ایراد خروج داور از حدود صلاحیت که سبب آن در حین رسیدگی حادث می‌شود، می‌تواند در ضمن رأی ماهوی به عمل آید.

ماده ۵۷

در صورتی که هریک از طرفین دعوی درخواست دستور موقت داشته باشد می‌تواند با مراجعه به محاکم دادگستری و درخواست دستور موقت نماید که این امر، قبل از داوری یا حین داوری به معنای عدول و نقض موافقت‌نامه داوری نیست و مانع از رسیدگی داوری نخواهد بود. تقاضای دستور موقت از محاکم دادگستری صورت می‌گیرد و نیز دستور صادره باید بدون تأخیر به دبیرخانه مرکز اطلاع داده شود.

تبصره-۵ ارجاع اختلافات و دعاوی به مرکز داوری (ازسوی مراجع قضایی)، به منزله پذیرش اختیارات داور در صدور دستور موقت و اخذ تأمین مناسب است و طرفین ملزم به رعایت مفاد دستور می‌باشند و چنانچه دستور موقت موجب توقف رسیدگی شود مدت توقف جزء مدت داوری محسوب نمی‌گردد.

ماده ۵۸

کلیه داوران تابع دستورالعمل نظارت بر عملکرد داوران و توافق‌نامه مرکز داوری بوده و ملزم به رعایت اصول حاکم بر حفظ شأن داوری و مرکز داوری می‌باشند.

فصل پنجم: جلسه رسیدگی داوری

مبحث یکم - مقررات عمومی

ماده ۵۹

تسلیم پرونده به داور بلافاصله پس از انتخاب داور واحد یا هیئت داور و اخذ قبولی داور یا داوران، دبیرخانه مرکز داور پرونده را جهت رسیدگی در اختیار آنان قرار می دهد، مشروط بر اینکه هزینه های داور که دبیرخانه در این مرحله مطالبه کرده است، تأدیه شده باشد.

تبصره-۵ داور باید رعایت مقررات این آیین نامه و قوانین و مقررات جاریه، جریان داور را به نحو مقتضی اداره و به موضوع رسیدگی نماید و با طرفین اختلاف همواره رفتار مساوی و یکنواخت داشته باشد و به هر کدام از آنان، فرصت کافی برای طرح ادعا یا دفاع و ارائه دلایل و مستندات بدهد.

مبحث دوم- اداره داور

ماده ۶۰

اداره جریان داور بر عهده داور منفرد و در صورت تشکیل هیئت داوران با «سرداور» خواهد بود.

مبحث سوم- معرفی وکیل دادگستری یا نماینده رسمی

ماده ۶۱

هریک از طرفین می تواند برای خود حداکثر دو وکیل از بین وکلای دادگستری یا نماینده رسمی با حدود اختیارات تصریح شده در دفتر اسناد رسمی برای خود انتخاب و کتباً معرفی نماید. مراکز داور اجازه پذیرش نماینده حقوقی از جانب اشخاص حقوقی غیردولتی را دارند.

مبحث چهارم - جلسه استماع و رسیدگی داور

ماده ۶۲

هرگونه تبادل لوایح پس از تسلیم پرونده به داور یا داوران، زیر نظر او انجام می شود چنانچه داور باتوجه به موضوع پرونده تشخیص دهد که نیازی به تبادل لوایح و بررسی بیشتر از آنچه که تا آن مرحله انجام شده نیست، می تواند صرفاً بر اساس لوایح و اسناد و دلایل موجود در پرونده رسیدگی نموده و رأی صادر کند، ولی در صورتی که یکی از طرفین حسب مورد در درخواست داور یا لایحه دفاعیه تقاضای تشکیل جلسه کند، برگزاری جلسه مجدد با تشخیص داور بلامانع است.

ماده ۶۳

لزوم تشخیص تشکیل جلسه برای ارائه مدارک وادله و استماع توضیحات برعهده داور یا سرداور است. داور می تواند دستور تشکیل جلسه استماع را با ذکر محل، تاریخ و ساعت تشکیل جلسه، صادر و از طریق دبیرخانه مرکز داور به طرفین ابلاغ کند. فاصله ابلاغ و تاریخ تشکیل جلسه باید حداقل هفت (۷) روز باشد. داور یا سرداور می تواند برای تسهیل رسیدگی موضوعات یا سؤالاتی که باید در جلسه استماع پاسخ داده شود، تعیین و برای طرفین ارسال کند.

تبصره- چنانچه ابلاغ از طریق نشر آگهی باشد مدت زمان انتشار آگهی تا جلسه رسیدگی جزء مدت زمان داوری محسوب نخواهد شد.

ماده ۶۴

چنانچه داور معاینه محل و تحقیقات محلی برای بازرسی کالا و بازرسی سایر اموال و یا بررسی مدارک و مستندات طرفین را ضروری بداند، باید موعد و محل آن را تعیین و از طریق دبیرخانه مرکز داوری، به طرفین و سایر اشخاصی که باید حضور یابند، ابلاغ کند.

ماده ۶۵

داور یا سرداور می تواند پس از مشورت با طرفین، جلسات استماع یا جلسات شور (در داوری هیئتی)، یا بازرسی اموال یا بررسی اسناد را در هر محلی که لازم و مقتضی بداند تشکیل دهد.

ماده ۶۶

جلسات استماع و رسیدگی داوری غیرعلنی است، مگر آنکه طرفین به طور کتبی برخلاف آن توافق کنند. به هر حال داور یا داوران بایستی برای حفظ اسرار تجاری و اطلاعات پرونده، اقدامات لازم بعمل آورد.

ماده ۶۷

جلسات رسیدگی و استماع با حضور طرفین یا وکلا و نمایندگان رسمی آنان تشکیل می شود. عدم حضور هر یک از طرفین مانع برگزاری جلسات نخواهد بود.

ماده ۶۸

داور می تواند هر زمان در جریان رسیدگی، به هریک از طرفین ابلاغ کند لوایح یا ادله و مستندات تکمیلی ارائه کنند یا ایشان را بر ادای توضیح دعوت نماید. عدم شرکت هریک از طرفین مانع رسیدگی پرونده نخواهد بود.

ماده ۶۹

در مواردی که هیئت داوری متشکل از سه نفر است، جلسات رسیدگی هیئت، با حضور اکثریت اعضای آن رسمیت خواهد یافت و نمی توان جلسه را با یک داور تشکیل داد.

ماده ۷۰

کلیه لوایح، مدارک و یا سایر اطلاعاتی که توسط یکی از طرفین به داور تسلیم و ارائه شده و همچنین گزارش و نظریه کارشناس رسمی منتخب باید به طرف های اختلاف ابلاغ گردد.

ماده ۷۱

داور صورت‌مجلسی از مذاکرات جلسه رسیدگی تهیه و به امضای حاضرین خواهد رساند. طرفین می‌توانند از صورت‌مجلس تنظیمی درخواست رونوشت کنند.

ماده ۷۲

داور علاوه بر رسیدگی به دلایل استنادی طرفین می‌تواند هرگونه تحقیقی که برای کشف حقیقت لازم باشد انجام دهد.

ماده ۷۳

چنانچه طرفین توافق کنند و درخواست خود را حداقل ظرف ده (۱۰) روز قبل از برگزاری جلسه استماع و رسیدگی به اطلاع داور برسانند یا داور بنا به اوضاع و احوال قضیه ضروری بداند، دستور ضبط تصویری یا صوتی جلسه را خواهد داد.

مبحث پنجم - قصور در تسلیم لوایح و مدارک

ماده ۷۴

چنانچه خواهان بدون عذر موجه، لوایح و مدارک و ادله خود را ظرف مهلت مقرر تسلیم نکند و داور با اخذ توضیح از خواننده نیز نتواند رأی بدهد، حسب مورد قرار بطلان درخواست دآوری یا رأی به ابطال دعوی را صادر خواهد کرد.

ماده ۷۵

در صورتی که خواننده از دادن لایحه دفاعیه امتناع نماید، همچنین در صورتی که خواهان از دادن لایحه جوابیه به دعوی تقابل خواننده خودداری کند، مانع از رسیدگی نخواهد بود و داور بر اساس مدارک موجود در پرونده رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد کرد.

ماده ۷۶

اگر هریک از طرفین از حضور در جلسه استماع و یا ارائه اسناد و مدارک و ادله مورد استناد خویش ظرف مهلت مقرر خودداری کند، داور می‌تواند براساس مدارک موجود رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ کند. در صورتی که هیچ یک از طرفین علی‌رغم دعوت قبلی برای ادای توضیح، حاضر نشوند و داور هم نتواند بدون اخذ توضیح در ماهیت دعوی رأی صادر کند، قرار ابطال درخواست صادر خواهد شد.

مبحث ششم - اصلاح دعوی یا دفاع

ماده ۷۷

هیچ یک از طرفین نمی تواند ادعای جدیدی به غیر از آنچه در درخواست داوری ذکر شده، طرح کند. اصلاح خواسته در صورتی امکان پذیر است که به ماهیت دعوا از حیث مالی و غیرمالی بودن خللی وارد نشود.

مبحث هفتم - شهادت

ماده ۷۸

در صورتی که هریک از طرفین جهت اثبات ادعا یا مدافعات خود به شهادت شهود استناد کند، باید قبل از تشکیل جلسه استماع، نام و مشخصات شهود و موضوع شهادت ایشان و ارتباط آن با موضوع داوری را به ضمیمه لایحه به تعداد طرف های دعوی به اضافه یک نسخه، به دبیرخانه مرکز داوری تسلیم کند تا برای داور و طرف یا طرف های دیگر ارسال گردد. در صورت احراز تأثیر شهادت شهود و ارتباط آن با موضوع دعوی، داور مقرر می کند جلسه ای برای استماع شهادت تعیین و از طرفین و شهود جهت استماع شهادت دعوت بعمل می آورد و به طرف استناد کننده به شهادت شهود، تذکر داده می شود که شهود را در جلسه استماع حاضر کند. در صورت عدم حضور شهود بدون عذر موجه، شهادت شهود از عداد

دلایل استناد کننده خارج خواهد شد.

تبصره - عذر موجه شامل مواد بندهای ۱ الی ۴ ماده ۳۰۶ قانون آیین دادرسی مدنی می باشد.

ماده ۷۹

شهادت شهود می تواند به صورت شهادت نامه کتبی امضا شده که صحت امضای شهود توسط دفاتر اسناد رسمی گواهی شده باشد تسلیم گردد.

ماده ۸۰

صلاحیت های شهود و موارد جرح شاهد در داوری های داخلی به کیفیت مندرج در قانون آیین دادرسی مدنی است و در داوری های بین المللی تابع مقررات حاکم بر داوری است و ارزیابی ارزش اثباتی شهادت شهود یا شهادت نامه کتبی با داور است.

مبحث هشتم - ارجاع امر به کارشناسی

ماده ۸۱

داور می‌تواند در موارد لزوم و یا به درخواست هریک از طرفین قرار ارجاع امر را به کارشناس رسمی دادگستری دارای صلاحیت در رشته‌ای که مربوط به موضوع است ارجاع دهد. در قرار ارجاع امر به کارشناسی، موضوعی که کارشناس لازم است نسبت به آن اظهار عقیده کند، تعیین می‌گردد. در این صورت، طرفین مکلفند هرگونه اطلاعات و مدارک مورد نیاز را در اختیار کارشناس منتخب خود قرار دهند و موجبات دسترسی او را به مدارک مربوط، مانند کالا یا سایر اموال و امکان و دلایل برای انجام معاینه محل و بازبینی فراهم آورد.

ماده ۸۲

پرداخت دستمزد کارشناس و هزینه‌های آن بر عهده متقاضی کارشناسی است و هرگاه آن را پرداخت نکند کارشناسی از عداد دلایل وی خارج می‌شود.

ماده ۸۳

نظریه کارشناسی از طریق مرکز داورى به طرفین ابلاغ می‌گردد تا چنانچه به مفاد آن اعتراض دارند حداکثر ظرف هفت روز از تاریخ ابلاغ اعلام نمایند. اعتراض مذکور هیئت کارشناسی مرکب از سه نفر کارشناس به انتخاب کانون کارشناسان رسمی دادگستری رسیدگی شده و نظری که این هیئت صادر و اعلام می‌کند می‌تواند مبنای تصمیم‌گیری داور باشد.

ماده ۸۴

هرگاه قرار کارشناسی به تشخیص و نظر داور باشد و داور نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند، پرداخت دستمزد و هزینه‌های کارشناسی بر عهده خواهان است و چنانچه خواهان دستمزد هزینه کارشناسی را نپردازد و داور هم نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند، قرار ابطال دادخواست را صادر می‌کند.

ماده ۸۵

در صورت درخواست یکی از طرفین و یا در صورتی که داور لازم بداند، می‌تواند از کارشناس نظریه تکمیلی بخواهد و یا او را به جلسه استماع دعوت کند تا به پرسش‌های هریک از طرفین یا داور درخصوص نظریه کارشناسی خود پاسخ گوید.

ماده ۸۶

نظریه کارشناسی به طرفین ابلاغ می‌شود تا چنانچه اظهارنظر یا اعتراضی در خصوص آن دارند ظرف هفت روز از ابلاغ اعلام نمایند.

ماده ۸۷

هریک از طرفین می‌تواند در مقام توجیه ادعا یا دفاع خود، راساً مبادرت به اخذ نظر کارشناس به عنوان تأمین دلیل بنماید و آن را به ضمیمه لایحه تسلیم کند و یا کارشناس یا کارشناسان مورد نظر خود را برای استماع نظریه ایشان در جلسه رسیدگی به هزینه خود، معرفی کنند، تشخیص ارزش اثباتی نظریه کارشناس منتخب هریک از طرفین با داور است.

ماده ۸۸

دستمزد و هزینه کارشناس با توجه به تعرفه‌های اعلامی از سوی کانون کارشناسان تعیین می‌شود و به هر حال، خواهان انجام کارشناسی می‌تواند هزینه آن را هنگام صدور رأی جزو هزینه‌های داوری مطالبه نماید.

ماده ۸۹

مدت زمان صدور قرار کارشناسی و اظهارنظر تا قطعیت کارشناسی جزء مدت داوری محسوب نمی‌گردد.

مبحث نهم - ورود شخص ثالث

ماده ۹۰

هرگاه شخص ثالثی در موضوع داوری برای خود حقی قابل باشد و یا خود را در محق شدن یکی از طرفین ذی‌نفع بداند، می‌تواند مادام که ختم رسیدگی اعلام نشده است وارد داوری شود، مشروط بر اینکه موافقت‌نامه داوری، داور تعیین شده و آیین‌نامه داوری حاضر را بپذیرد. در صورتی که یکی از طرفین به ورود شخص ثالث ایراد نماید، داور نخست در آن مورد اظهارنظر خواهد نمود و تصمیم وی قطعی است.

ماده ۹۱

درخواست ورود شخص ثالث و رونوشت مدارک و ضمایم آن باید به تعداد اصحاب دعوا با شرایط دادخواست اصلی به‌علاوه یک نسخه باشد.

ماده ۹۲

پس از وصول درخواست شخص ثالث وقت رسیدگی به دعوای اصلی به وی نیز اعلام می‌گردد و نسخه‌ای از درخواست و ضامم آن را برای طرفین دعوای اصلی خواهد شد. در صورت نبودن وقت کافی به دستور داور یا مرکز داوری، وقت جلسه رسیدگی تغییر و به اصحاب دعوا ابلاغ خواهد شد.

ماده ۹۳

هرگاه داور احراز نماید که دعوای ثالث به منظور تبانی و یا تأخیر رسیدگی است یا رسیدگی به دعوای اصلی منوط به رسیدگی به دعوای ثالث نمی‌باشد دعوای ثالث را از دعوای اصلی تفکیک نموده به هریک جداگانه رسیدگی می‌کند.

فصل ششم: ختم رسیدگی، صدور و انشاء رأیو اجرای آن

مبحث یکم-خاتمه رسیدگی

ماده ۹۴

داور یاداوران پس از احراز اینکه طرفین از فرصت کافی برای ارائه مطالب و دفاع برخوردار شده‌اند و با رعایت مقررات آیین دادرسی ختم رسیدگی را اعلام می‌نماید. پس از اعلام ختم رسیدگی، هیچ لایحه یا دلیل و مدرک جدیدی قابل طرح و ارائه نخواهد بود و سپس مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

تبصره- با تصمیم داور در موارد زیر رسیدگی به پرونده و یا صدور رأی متوقف می‌گردد:

الف: استرداد درخواست داوری توسط خواهان

ب: ختم رسیدگی و حل و فصل اختلافات خود با توافق طرفین به طریق مصالحه و سازش

ج: فوت یا حجر یکی از طرفین دعوی در صورتی که شخص حقیقی باشد.

د: در داوری‌های داخلی در صورت ورشکستگی یکی از طرفین دعوی در صورتی که شخص حقوقی باشد.

مطابق مقررات قانون تجارت تا تعیین مدیر تصفیه داوری متوقف می‌گردد.

مبحث دوم-صدور رأی

ماده ۹۵

داور یا هیئت داوری پس از ختم رسیدگی با استعانت از خداوند قادر متعال و تکیه بر شرف و وجدان و باتوجه به محتویات پرونده باید براساس قوانین و مقررات جاری و اصول و قواعد حقوقی حاکم بر ماهیت اختلاف در صورت امکان در همان جلسه انشای رأی نموده و یا ظرف حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ اعلام ختم رسیدگی، انشای رأی می‌نماید.

تبصره ۱- شرایط و مندرجات قرارداد طرفین و عرف و عادت و اوضاع و احوال مربوط باید در اتخاذ تصمیم داور مدنظر قرار گیرد.

تبصره ۲- تصمیم داور یا هیئت داورى که با اکثریت اعضای آن اتخاذ شده، معتبر خواهد بود و به منزله رأی مرکز داورى است.

مبحث سوم- شکل و محتوای رأی

ماده ۹۶

رأی داور باید کتبی و حاوی نکات (۱- شماره و تاریخ صدور رأی و محل داورى ۲- مشخصات طرفین و وکیل یا نمایندگان قانونی آنها با قید اقامتگاه ۳- موضوع دعوا و درخواست خواهان ۴- گردش کار ۵- جهات، دلایل، مستندات، اصول و مواد قانونی که رأی بر اساس آنها صادر شده است. ۶- مشخصات داور یا هیئت داورى و رأی باید به امضای داور (و در مورد هیئت داورى به امضای تمام یا اکثریت اعضای آن) رسیده و ممهور به مهر مرکز داورى) باشد.

بند ۱/۹۶- رأی داور باید مستند، موجه و مدلل بوده و مغایر با قوانین و مقررات موجد حق نباشد.

بند ۲/۹۶- مقدمه رأی: شامل شماره پرونده، شماره و تاریخ رأی، مرجع و محل رسیدگی، مشخصات و نشانی طرفین، نام داور، خواسته دعوی خواهد بود.

بند ۳/۹۶- خلاصه جریان رسیدگی (گردشکار): مشتمل است بر خلاصه‌ای از اظهارات طرفین و مذاکرات جلسه یا جلسات استماع و نیز اقداماتی که به منظور احراز واقعیات و بررسی دلایل صورت گرفته است.

بند ۴/۹۶- متن رأی داور: مشتمل است بر ذکر موضوع دعوی یا دعاوی و خواسته و نیز کلیه دلایلی که رأی مبتنی بر آنها صادر شده است یا رأی بر اساس اختیار مکتبه از طرفین به داور برای صلح و سازش صادر شده باشد.

بند ۵/۹۶- بخش اجرایی رأی: مشتمل است بر تشخیص قطعی داور نسبت به خواسته و دفاعیات طرفین و نیز نسبت به تکالیف و اقداماتی که اطراف دعوی باید در اجرای رأی به عمل آورند.

مبحث چهارم- مدت داورى

ماده ۹۷

در داورى‌های داخلی که به مرکز داورى ارجاع می‌شود، مدت داورى سه ماه از تاریخ قبولی داور است مگر اینکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند. تمدید مدت مذکور ولو کراراً، با توافق طرفین بلامانع است، مشروط به اینکه مدت جدید تعیین شود. طرفین می‌توانند اختیار تمدید مدت داورى را به مرکز داورى تفویض کنند.

تبصره ۵- در داورى‌های بین‌المللی مدت داورى تابع قانون داورى تجارى بین‌المللی می‌باشد.

مبحث پنجم- رأی مبتنی بر سازش طرفین

ماده ۹۸

چنانچه طرفین در جریان رسیدگی، اختلافات خود را از طریق سازش فیصله دهند، داور به درخواست طرفین مراتب وقوع سازش را همراه با شرایط سازش و نحوه فیصله دعوی، به صورت گزارش اصلاحی تنظیم و رأی سازشی صادر می‌نماید.

ماده ۹۹

رأی سازشی که به صورت فوق صادر می‌شود، برای طرفین قطعی و لازم‌الاجرا است.

مبحث ششم - قطعیت و قابلیت اجرای رأی

ماده ۱۰۰

رأی داور قطعی است و پس از ابلاغ طبق مواد ۴۸۸ قانون آیین دادرسی مدنی لازم‌الاجرا است.

ماده ۱۰۱

طرفین با پذیرش داوری از طریق مرکز داوری، متعهد می‌شوند که رأی داوری صادره را بدون تأخیر اجرا نمایند.

ماده ۱۰۲

اجرای رأی داوری تابع مقررات آیین دادرسی مدنی در باب اجرای احکام مدنی می‌باشد.

مبحث هفتم - ابلاغ رأی داوری

ماده ۱۰۳

رأی داوری پس از صدور و امضا توسط داور یا هیئت داوران از طریق دبیرخانه مرکز داوری به طرفین ابلاغ می‌گردد، مشروط بر آنکه هزینه‌های داوری به مرکز داوری پرداخت شده باشد. ابلاغ رأی حسب مورد به صورت حضوری در مرکز داوری و یا از طریق پست سفارشی یا از طریق ایمیل، پیامک، سامانه الکترونیک و به هر طریق دیگری که توافق نموده باشند به آخرین اقامتگاه قانونی اعلامی طرفین صورت می‌پذیرد. در صورت درخواست، نسخ اضافی رأی که توسط دبیر مرکز تصدیق شده باشد فقط در اختیار طرفین یا وکلای آنان قرار خواهد گرفت.

مبحث هشتم - اصلاح، تفسیر و تکمیل رأی

ماده ۱۰۴

هرگاه در تنظیم و نوشتن رأی داوری سهو قلم رخ دهد مثل از قلم افتادن کلمه‌ای یا زیاد شدن آن و یا اشتباهی در محاسبه صورت گرفته باشد تا زمانی که رأی داوری اجرا نشده است، داور می‌تواند مطابق ماده ۴۸۷ و با رعایت ماده ۳۰۹ قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ رأساً یا بنا به درخواست هریک از طرفین دعوا درخواست تصحیح اشتباهات نگارشی و

محاسبه‌ای رأی، یا رفع ابهام از آن بنماید. داور نیز مکلف است ظرف مدت ۱۰ روز اداری از تاریخ درخواست نسبت به آن اتخاذ تصمیم نماید. رأی تصحیحی به طرفین ابلاغ خواهد شد. تسلیم رونوشت رأی اصلی بدون رونوشت رأی تصحیحی ممنوع است. رأی داوری در قسمتی که مورد اشتباه نبوده در صورت قطعیت اجراء خواهد شد.

تبصره ۵- داور به محض آگاهی از اشتباه خود مکلف است مراتب را طی گزارشی به اطلاع مرکز داوری برساند.

ماده ۱۰۵

هریک از طرفین می‌تواند با ارسال درخواستی تا قبل از ارجاع رأی داوری به اجرای احکام دادگستری از داور تقاضا کند نسبت به خواسته‌هایی که در دادخواست داوری مطرح شده ولی در رأی صادره مورد حکم قرار نگرفته است، رأی تکمیلی صادر نماید. داور در صورتی که درخواست مزبور را موجه تشخیص دهد، ظرف یک هفته مبادرت به صدور رأی خواهد کرد و صدور رأی تکمیلی ظرف مدت مقرر در این ماده، جزء مهلت داوری محسوب نمی‌شود.

مبحث نهم - موارد ابطال رأیا اجرا رأی

ماده ۱۰۶

به موجب ماده ۴۸۹ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی، رأی داور در موارد ذیل باطل و قابلیت اجرائی ندارد.

بند ۱/۱۰۶- رأی صادره مخالف با قوانین موجد حق باشد.

بند ۲/۱۰۶- داور نسبت به مطلبی که موضوع داوری نبوده رأی صادر کرده است.

بند ۳/ ۱۰۶- داور خارج از حدود اختیار خود رأی صادر نموده باشد. در این صورت فقط آن قسمت از رأی که خارج از اختیار داور است ابطال می‌گردد.

بند ۴/۱۰۶- رأی داور پس از انقضای مدت داوری صادر و تسلیم شده باشد، و طرفین در تمدید مهلت داوری توافقی نکرده باشند.

بند ۵/۱۰۶- رأی داور با آنچه در دفتر املاک یا بین اصحاب دعوا در دفاتر اسناد رسمی یا آگهی ثبت شده در اداره ثبت شرکت‌ها ثبت شده و دارای اعتبار قانونی است مخالف باشد.

بند ۶/۱۰۶- رأی داور به وسیله داورانی صادره شده که مجاز به صدور رأی نبوده‌اند و یا مدت داوری آنها منقضی شده و مجوز داوری آنها از مرکز داوری اتاق تعاون ایران صادر نشده باشد.

بند ۷/۱۰۶- قرارداد رجوع به داوری بی‌اعتبار بوده باشد و یا قراردادی که به موجب آن رجوع به داوری شرط شده باشد از درجه اعتبار ساقط گردد و در غیر موارد فوق‌الذکر رأی صادره ظرف بیست (۲۰) روز پس از ابلاغ، لازم‌الاجرا است. هرگاه محکوم‌علیه در مهلت مذکور رأی را اجرا ننماید، در صورت تقاضای کتبی محکوم‌له از اجرای احکام دادگستری، برگ اجرائیه صادر و طبق مقررات به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۱۰۷

در مواردی که رأی داوری از حیث موانع قانونی در دادگاه عمومی حقوقی و یا دادگاه‌های تجدیدنظر ابطال گردد طرح مجدد همان دعوی پس از رفع موانع قانونی در مراکز داوری اتاق تعاون بلامانع بوده و مشمول قاعده امر مختومه نمی باشد.

ماده ۱۰۸

قرارهای صادره مرکز داوری شامل موارد زیر می باشد:

بند ۱/۱۰۸- قرار رد دعوا یا عدم استماع دعوا

بند ۲/۱۰۸- قرار سقوط دعوا

بند ۳/۱۰۸- قرار عدم اهلیت یکی از طرفین دعوا

بند ۴/۱۰۸- قرار احراز یا صلاحیت داوری

بند ۵/۱۰۸- قرار ابطال درخواست دعوا

بند ۶/۱۰۸- قرار عدم صلاحیت مرکز داوری در رسیدگی به دعوا

بند ۷/۱۰۸- قرار ارجاع امر به کارشناسی

بند ۸/۱۰۸- قرار معاینه محل

بند ۹/۱۰۸- سایر قرارهایی که صدور آنها در مراکز داوری بلامانع می باشد.

فصل هفتم: معاذیر قانونی

ماده ۱۰۹

جهات عذر موجه به ترتیب زیر خواهد بود

بند ۱/۱۰۹- مرضی که مانع از حرکت است یا بستری در بیمارستان به گواهی پزشک

بند ۲/۱۰۹- فوت یکی از والدین یا همسر یا اولاد

بند ۳/۱۰۹- حوادث قهریه از قبیل سیل، زلزله و حریق که بر آن نتواند در مهلت مقرر اقدامات قانونی خود را انجام

دهد.

بند ۴/۱۰۹- توقیف یا حبس به نحوی که نتوان در مهلت مقرر وظایف و تکالیف خود را انجام دهد.

فصل هشتم: دیوان داوری

ماده ۱۱۰

دیوان داوری متشکل از ۵ نفر از حقوقدانان با تجربه و آشنا به مسائل حقوق داخلی یا بین‌المللی برای مدت یک سال توسط دبیر انتخاب می‌شود.

ماده ۱۱۱

در صورتی که رأی صادره از مرکز داوری توسط یکی از اصحاب دعوا مورد اشکال مثبت قرار گیرد مشروط بر اینکه اشکال مطروحه قبل از اجرای حکم توسط اجرای احکام یا توسط محکوم‌له باشد و مورد پذیرش دبیر مرکز داوری اتاق تعاون ایران قرار گیرد، جهت بررسی و اظهارنظر با اخذ پرونده از مبدأ صدور حکم به دیوان داوری ارجاع می‌شود دیوان داوری پس از بررسی پرونده نظر مشورتی خود را ظرف ۲۰ روز از تاریخ پرونده کتباً به دبیر مرکز اعلام می‌نماید و دبیر نظر دیوان را به مرکز داوری یا داوران مربوطه ارسال می‌نماید. داور یا داوران پرونده در تبعیت از نظر مشورتی دیوان داوری مختار می‌باشند و در صورت عدم پذیرش نظر مشورتی توسط داور یا داوران مکلفند علت آن را جهت اطلاع دیوان ارسال نمایند.

تبصره ۱- هزینه مترتبه به بررسی پرونده در دیوان به عهده متقاضی بررسی پرونده می‌باشد.

تبصره ۲- تعیین هزینه با در نظر گرفتن موضوع پرونده به عهده دبیر مرکز می‌باشد.

تبصره ۳- محل تشکیل دیوان داوری صرفاً در مرکز داوری اتاق تعاون ایران می‌باشد.

تبصره ۴- مکاتبات فی ما بین دیوان و مراکز داوری یا داور پرونده به اطلاع طرفین دعوا خواهد رسید.

بخش سوم- هزینه‌های مترتب به امر داوری

ماده ۱۱۲

هزینه درخواست داوری شامل موارد زیر می‌شود:

بند ۱/۱۱۲- حق الزحمه داور یا داوران

بند ۲/۱۱۲- هزینه اداری مرکز داوری استان، شهرستان

بند ۳/۱۱۲- هزینه صدور یا تمدید گواهینامه داوری و پرداخت سهم مرکز داوری اتاق تعاون ایران

تبصره ۱- هزینه درخواست داوری در مراکز داوری اتاق‌های تعاون، طبق تعرفه‌ای است که هر ساله از طرف مرکز داوری اتاق تعاون ایران تعیین و به مراکز اعلام می‌گردد.

تبصره ۲- در صورتی که داور یا داوران به مبلغ کمتری بابت حق الزحمه داوری توافق کرده باشد، به همان ترتیب عمل خواهد شد و در صورتی که پرونده مطروحه از پیچیدگی و اهمیت ویژه‌ای برخوردار باشد بنا به تصمیم دبیر مرکز حق الزحمه متناسبی برای داور یا داوران تعیین و پرداخت خواهد شد.

مبحث دهم - مراحل پرداخت‌های داوری

ماده ۱۱۳

در صورتی که خواهان از پرداخت تمام یا قسمتی از هزینه‌ها خودداری کند، طرف دیگر می‌تواند سهم طرف ممتنع را بپردازد و مادام که هزینه‌های مقرر پرداخت نشود، رسیدگی به پرونده متوقف خواهد شد و مرکز داوری، داور یا داوران پرونده هیچ‌گونه مسئولیتی نخواهند داشت.

ماده ۱۱۴

هزینه کارشناسی که در جریان داوری انجام شود، طبق تعرفه مصوب کانون کارشناسان رسمی قوه قضاییه می‌باشد.

ماده ۱۱۵

هرگاه در جریان داوری، پرداخت هزینه‌های جدیدی از قبیل هزینه سفر ضرورت پیدا کند مرکز داوری هزینه‌های مربوط را با رعایت عرف و رویه تعیین می‌کند و پرداخت آن بالمناصفه بر عهده طرفین است، مگر آنکه طرفین یا داور ترتیب دیگری را توافق یا مقرر کرده باشند. در صورتی که انجام داوری مستلزم عزیمت به خارج از کشور باشد، هزینه اخذ روادید و پرداخت فوق‌العاده روزانه داور بالمناصفه بر عهده طرفین است، مگر آنکه طرفین یا داور ترتیب دیگری را توافق یا مقرر نمایند.

تبصره - پرداخت هزینه کارشناسی به‌عهده متقاضی کارشناسی می‌باشد.

ماده ۱۱۶

هزینه‌های داوری در مورد ادعای متقابل، بر اساس مبلغی است که متناسب با خواسته و حجم پرونده توسط مرکز داوری تعیین و دریافت می‌شود.

ماده ۱۱۷

در صورت استرداد دعوی یا در صورتی که دعوی بر اساس گزارش اصلاحی یا سازش خارج از داوری مختومه شود، نصف هزینه داوری دریافت می‌شود. مع ذلک مرکز داوری می‌تواند با توجه به مرحله رسیدگی و متناسب با میزان کار انجام‌شده، هزینه‌های داوری را تعیین کند پرداخت به عهده مستردکننده دعوی خواهد بود.

ماده ۱۱۸

هزینه‌های داوری در محیط دیجیتال یا با استفاده از امکانات شبکه‌های مجازی، مشمول این آئین‌نامه است و در صورتی که هزینه‌های اضافی لازم باشد، در هر مورد خاص با رعایت عرف و رویه جاری، توسط مرکز داوری تعیین و دریافت می‌شود.

ماده ۱۱۹

هزینه‌های داوری در پرونده‌هایی که مرکز داوری به اتفاق سایر مراکز یا مؤسسات داوری یا اشخاص حقیقی یا حقوقی دیگر، اعم از ایرانی یا خارجی، همکاری نماید، حسب مورد متناسب با نوع و حجم کار و با رعایت همین مقررات تعیین و وصول می‌شود.

ماده ۱۲۰

پرداخت هزینه‌های موضوع مواد قبل به عهده متقاضی می‌باشد اعم از داوری، کارشناسی و سایر موارد.

تبصره ۵- خواهان داوری می‌تواند ابتدا کلیه هزینه‌های پرداختی بابت مرکز داوری موضوع اختلاف اعم از کارشناسی و وکیل و را از محکوم علیه در دادخواست خود یا قبل از پایان اولین جلسه رسیدگی مطالبه نماید.

ماده ۱۲۱

هزینه سازش در دعاوی که به مرکز داوری ارجاع می‌شود، نصف هزینه‌های اداری و حق الزحمه داوران است.

ماده ۱۲۲

در صورت عدم پرداخت هزینه‌های فوق‌الذکر، ظرف مدت ۱۰ روز از تقدیم دادخواست به مرکز داوری، داور یا داوران هیچ‌گونه مسئولیتی در خصوص رسیدگی پرونده ندارند.

این آیین‌نامه براساس حدود و اختیارات مجمع عمومی اتاق تعاون ایران مندرج در تبصره ۶ ماده ۵۷ قانون بخش تعاون و اصلاحات بعدی آن مشتمل بر یک مقدمه و ۳ بخش و ۱۲۲ ماده در تاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۴ به تصویب مجمع نمایندگان اتاق تعاون ایران رسیده و از تاریخ ابلاغ برای کلیه مراکز داوری لازم‌التباع می‌باشد.